

K.P.S.E.A
TATHMINI YA SHULE YA MSINGI
TATHMINI YA MWISHO WA MUHULA WA 2, 2026
GREDI YA 4 - KISWAHILI INSHA
Muda: Dakika 40

TAARIFA ZA MWANAFUNZI

Jina: _____ Shule: _____

Nambari ya Tathmini: _____ Tarehe: _____

Nambari ya Shule: _____ Sahihi: _____

MAELEKEZO KWA WANAFUNZI

1. Andika jina lako, jina la shule yako na nambari yako ya mthani katika nafasi ulizoachiwa.
2. Andika tarehe, nambari ya shule yako kisa weka sahihi yako.
3. Mtahniwa ahakikishe kuwa kurasa zote kwenye kijitabu hiki zimepigwa chapa.
4. Andika insha kama ulivyoelekezwa.

JEDWALI LA ALAMA

SEHEMU	INSHA	LUGHA	KUSI/KUZU	ASILIMIA (%)	KUZ 1	KUZ 2	KUF 1	KUF 2	KUK 1	KUK 2	CHI 1	CHI2
KIWANGO CHA ALAMA	ALAMA 20	ALAMA 30	ALAMA 30		90-100	75-89	58-74	41-57	31-40	21-30	11-20	1-10
POINTI					8 POINTI	7 POINTI	6 POINTI	5 POINTI	4 POINTI	3 POINTI	2 POINTI	1 POINTI
JUMLA YA ALAMA ZA MWANAFUNZI												

SEHEMU A: UFAHAMU

Umepewa dakika 40 kuandika insha yako. (alama 20)

Andika insha kuhusu

WANYAMA WA PORINI

MWONGOZO WA KUSAHISHA
MFANO WA INSHA: WANYAMA WA PORINI

Wanyama wa porini ni wanyama wanaoishi msituni au kwenye mbuga za wanyama. Wanyama hawa ni tofauti na wanyama wa nyumbani kwa sababu hawafugwi na binadamu. Mifano ya wanyama wa porini ni pamoja na simba, tembo, chui, twiga, na swala.

Simba anajulikana kama mfalme wa mwitu. Yeye ni mnyama mkali anayekula nyama. Tembo naye ndiye mnyama mkubwa zaidi nchi kavu. Ana mkonga mrefu ambao unamsaidia kunywa maji na kuchuma majani ya miti. Twiga ana shingo ndefu sana inayomwezesha kula majani yaliyo juu ya miti mirefu.

Wanyama wa porini ni muhimu sana kwa nchi yetu. Watalii kutoka nchi mbalimbali huja nchini Kenya ili kuwaona wanyama hawa. Jambo hili huiletea nchi yetu pesa nyingi za kigeni. Pia, wanyama hawa hurembesha mazingira yetu na kufanya mbuga zetu kuwa nzuri sana.

Hata hivyo, wanyama wa porini wanakabiliwa na hatari kama vile ujangili na ukame. Ni jukumu letu kuwalinda kwa kutoharibu misitu ambako ndiko makao yao. Serikali inapaswa kuhakikisha kuwa wawindaji haramu wanakamatwa na kuadhibiwa.

Kwa tamati, wanyama wa porini ni mali ya asili na tunapaswa kuwatunza kwa faida ya vizazi vya sasa na vya baadaye.

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

Insha ya Gredi ya 4 inatathminiwa kwa kuzingatia jumla ya **Alama 20**.

Kigezo	Maelezo	Alama
Maudhui	Je, mwanafunzi amezungumzia wanyama wa porini? Je, kuna mtiririko wa mawazo?	Alama 5
Msamiati	Matumizi ya maneno yanayofaa (k.m. mbuga, mkonga, ujangili, watalii).	Alama 5
Sarufi na Hijai	Matumizi sahihi ya ngeli, nyakati, na tahajia (spelling) sahihi ya maneno.	Alama 5
Uakifishaji	Matumizi ya herufi kubwa, vituo (.), na koma (,) mahali panapofaa.	Alama 3
Usafi na Mwandiko	Mwandiko unaosomika na kazi nadhifu isiyo na kufuta-futa hovyoy.	Alama 2
JUMLA		ALAMA 20

VIWANGO VYA UTAREHEHEZAJI

Kulingana na jedwali lako la alama, hivi ndivyo viwango vya kumtathmini mwanafunzi katika insha:

- ☉ **Kuzidi Matarajio (KUZ): Alama 17 – 20**
 - ✓ Mwanafunzi ameandika insha ndefu, yenye msamiati mwingi, na haina makosa ya kisarufi.
- ☉ **Kufikia Matarajio (KUF): Alama 12 – 16**
 - ✓ Mwanafunzi ameelezea mada vizuri. Ana makosa machache ya hapa na pale lakini ujumbe unaeleweka.
- ☉ **Kukaribia Matarajio (KUK): Alama 07 – 11**

✓ Insha ni fupi. Kuna makosa mengi ya tahajia na sentensi hazijajengwa vyema.

☉ **Chini ya Matarajio (CHI): Alama 01 – 06**

✓ Mwanafunzi ameshindwa kuendeleza mada au ameandika sentensi chache zisizo na mpangilio.